

Міністерство освіти і науки України
Сумський національний аграрний університет
Факультет агротехнологій та природокористування
Кафедра туризму

Робоча програма (силабус) освітнього компонента
ОК1. Психологія і педагогіка вищої школи
(обов'язковий)

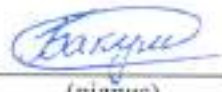
Спеціальність	<u>242 «Туризм і рекреація»</u>
Освітня програма	<u>«Туризм»</u>
Рівень вищої освіти	другий (магістерський)

Розробник: В. П. Онопрієнко, д.пед.н., професор
(підпис) (прізвище, ініціали) (вчений ступінь та звання, посада)

Розглянуто, схвалено та затверджено на засіданні кафедри туризму	протокол №12 від 10.06.2025 року. Завідувач кафедри <u></u> <u>О. В. Коваленко</u> (підпис) (прізвище, ініціали)
--	--

Погоджено:

Гарант освітньої програми Л. І. Спик
(підпис) (ПІБ)

Декан факультету, де реалізується ОП О. М. Бакуменко
(підпис) (ПІБ)

Рецензія на робочу програму надана: Л. А. Дяченко (додається)
(підпис) (ПІБ)

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації (Н. М. Баранік)
(підпис) (ПІБ)

Зареєстровано в електронній базі: дата 01.07. 2025 р.

Інформація про перегляд робочої програми (силабусу):

Навчальний рік, в якому вносяться зміни	Номер додатку до робочої програми з описом змін	Зміни розглянуто і схвалено		
		Дата та номер протоколу засідання кафедри	Завідувач кафедри	Гарант освітньої програми

1. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ОСВІТНІЙ КОМПОНЕНТ

1.	Назва ОК	Психологія і педагогіка вищої школи		
2.	Факультет/кафедра	Агротехнологій та природокористування / Туризму		
3.	Статус ОК	Обов'язковий		
4.	Програма/Спеціальність (програми), складовою яких є ОК для (заповнюється для обов'язкових ОК)	ОПП «Туризм» Спеціальність 242 «Туризм і рекреація»		
5.	ОК може бути запропонований для (заповнюється для вибіркових ОК)	-		
6.	Семестр та тривалість вивчення	ІІІ семестр, 1-15 тиждень		
7.	Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів (150 годин)		
8.	Загальний обсяг годин та їх розподіл	Контактна робота (заняття) денна / заочна форма навчання		Самостійна робота денна / заочна форма навчання
		Лекційні	Практичні (семінарські)	
		20/2	30	
			Лабораторні	100/148
9.	Мова навчання	українська		
10.	Викладач/Координатор освітнього компонента	Онопрієнко Володимир Петрович, д.пед.н., професор кафедри туризму, кабінет 211e		
11.1	Контактна інформація	Ел. адреса: onoprienko.v.p@ukr.net		
11.	Загальний опис освітнього компонента	Викладання курсу «Психологія і педагогіка вищої школи» передбачає ознайомлення студентів із загальними основами психології та педагогіки вищої школи, питаннями дидактики й національного виховання студентської молоді. Зміст програми спрямований на оволодіння студентами знаннями та вміннями організації навчально-виховного процесу у вищій школі із врахуванням сучасних змін, які відбуваються в освіті України загалом та у вищій освіті, зокрема.		
12.	Мета освітнього компонента	Дослідження закономірностей розвитку, виховання і навчання студентів і розробка на цій основі шляхів удосконалення процесу підготовки кваліфікованого спеціаліста. А також формування у студентів-магістрантів знань з основ психології та педагогіки й набуття відповідних умінь та навичок сучасної особистісної та ділової комунікації.		
13.	Передумови вивчення ОК, зв'язок з іншими освітніми компонентами ОП	1. Освітній компонент базується на вивченні таких дисциплін як: Методологія та організація наукових досліджень.		
14.	Політика академічної доброчесності	При виконанні практичних робіт, написанні модульних, атестаційних та екзаменаційних робіт студент обов'язково має дотримуватись правил академічної доброчесності. При виявленні фактів списування або академічної не доброчесності робота виконана студентом не зараховується.		
15.	Ключові слова	Психологія вищої школи, педагогіка вищої школи, вища освіта в Україні, дидактика вищої школи, діяльність та пізнавальні процеси, психологія діяльності студента.		

2. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ ТА ЇХ ЗВ'ЯЗОК З ПРОГРАМНИМИ РЕЗУЛЬТАТАМИ НАВЧАННЯ

Результати навчання за ОК: Після вивчення освітнього компонента студент очікувано буде здатен...»	Як оцінюється ПРН
ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.
ПРН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	Проведення модульного контролю. Індивідуальні завдання, презентації, доповіді. Уважна перевірка та аналіз виконаних завдань. Написання есе, тез доповідей, статей з дисципліни та проблематики дослідження.

3. ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА (ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ)

Тема. Перелік питань, що будуть розглянуті в межах теми	Розподіл в межах загального бюджету часу. Денна/ноч. форма навчання				Реком. літ-ра
	Аудиторна робота			Сам. роб.	
	Лк	П.з/ семін	Лаб з.		
Тема 1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання. 1. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями психологічних знань. 2. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система. 3. Предмет, основні категорії, завдання психології вищої школи. Зв'язок психології вищої школи з іншими галузями психологічних знань. 4. Предмет, задачі, основні категорії педагогіки вищої школи. Вища школа як педагогічна система..	4/2	6		20/29	1, 2, 6, 9, 10
Тема 2. Вища освіта України. 1. Вища освіта України: освітні та освітньо-кваліфікаційні рівні вищої освіти. 2. Управління вищою освітою України. 3. Система вищої освіти України.	4	6		20/29	1,2, 7, 9
Тема 3. Дидактика вищої школи. 1. Поняття про дидактику вищої школи. Категорії дидактики. 2. Закономірності та принципи процесу навчання у ЗВО. 3. Зміст освіти як проблема дидактики вищої школи. 4. Методи і форми організації навч. процесу у вищій школі. 5. Система психолого-педагогічної підготовки фахівців у вищій школі.	4	6		20/30	1, 2, 3, 8, 9, 10
Тема 4. Діяльність та пізнавальні процеси.	4	6		20/30	1, 2, 3,

1. Студент як суб'єкт власної навчально-професійної діяльності. Роль мотивації в навчально-професійній діяльності. 2. Пізнавальні процеси як механізми психічного відображення. 3. Організація самостійної навчально-пізнавальної діяльності студентів. 4. Розвиток творчого потенціалу майбутніх фахівців. 5. Психологічні передумови і показники успішності студентів у навчально-професійній діяльності. 6. Причини неуспішності студентів і шляхи їх усунення..					8, 9, 10
Тема 5. Психологія діяльності студента вищої школи. 1. Психологічна характеристика студентства як періоду пізньої юності або ранньої дорослості. 2. Суперечливості та кризи студентського віку. 3. Вищий навчальний заклад – один із провідних факторів соціалізації особистості студента як фахівця. 4. Адаптація студента до навчання у вищій школі, її види та умови ефективності. 5. Типологічні особливості сучасних студентів. Психологія студентської групи. Роль куратора. Психологічні особливості студентського самоврядування.	4	6		20/30	3, 4, 5, 7
Всього за семестр	20/2	30/-		100/148	

4. МЕТОДИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

ПРН	Методи викладання (робота, що буде проведена викладачем під час аудиторних занять, консультацій)	Кільк. годин	Методи навчання (які види навчальної діяльності має виконати студент самостійно)	Кільк. годин
ПРН1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки, критичне осмислення проблем у сфері туризму та рекреації і на межі галузей знань.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, - проведення практичних робіт	17/2	- опрацювання незнайомих (нових) термінів, - опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, написання есе або тез.	33
ПРН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій та практичних робіт	17	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, написання тез або есе.	33
ПРН7. Організовувати співпрацю зі стейкхолдерами, формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності.	- проведення лекційних занять з використанням мультимедійних презентацій, - проведення практичних робіт	16	- опрацювання додаткового матеріалу за відповідними темами, - аналіз проведеної роботи під час виконання практичних завдань та підготовка до захисту практичних робіт, - написання тез доповідей, есе.	34
Всього годин		50/2		100/148

5. ОЦІНЮВАННЯ ЗА ОСВІТНІМ КОМПОНЕНТОМ

5.1. Сумативне оцінювання

5.1.1. Для оцінювання очікуваних результатів навчання передбачено

№	Методи сумативного оцінювання	Бали / Вага у загальній оцінці	Дата складання
1.	Практична робота 1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання. Створення презентації та есе з теми заняття.	11 балів /11%	До 2 тижня
2.	Практична робота 2. Вища освіта України. Створення понятійного глосарію. Створення презентації та есе на тему заняття.	12 балів /12%	До 5 тижня
3.	Практична робота 3. Дидактика вищої школи. Створення понятійного глосарію. Есе або презентація з теми заняття.	12 балів /12%	До 7 тижня
4.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 8 тижня
5.	Практична робота 4. Діяльність та пізнавальні процеси. Створення понятійного глосарію. Тези доповіді або презентація на задану тему із конкретними прикладами.	17 балів/17%	До 11 тижня
6.	Практична робота 5. Психологія діяльності студента вищої школи. Створення понятійного глосарію. Презентація з теми заняття.	18 балів /18%	До 13 тижня
7.	Модульний контроль (тест множинного вибору)	15 балів /15%	До 15 тижня

5.2.1. Критерії оцінювання

Компонент	Незадовільно	Задовільно	Добре	Відмінно
	0-3 балів	4-7 балів	8-12 балів	13-14 балів
Практична робота до теми 1. Психологія і педагогіка вищої школи: предмет, завдання.	Практична робота не виконана або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі.	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 2. Вища освіта України.	0-3 балів	4-7 балів	8-12 балів	13-14 балів
	Практична робота не виконана або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі.	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 3. Дидактика вищої школи.	0-3 балів	4-7 балів	8-12 балів	13-14 балів
	Практична робота не виконана або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі.	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-7 балів	8-13 балів	14-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Практична робота до теми 4. Діяльність та пізнавальні процеси.	0-3 балів	4-7 балів	8-12 балів	13-14 балів
	Практична робота не виконана, або виконана неправильно	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі.	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Практична робота до теми 5. Психологія діяльності студента вищої школи.	0-3 балів	4-7 балів	8-12 балів	13-14 балів
	Практична робота не виконана	Робота виконана зі значними помилками, в тому числі орфографічними	Робота виконана з незначними помилками, студент не достатньо орієнтується в теорет. матеріалі.	Робота виконана вірно, студент добре орієнтується в теоретичному матеріалі
Модульний контроль (тест множинного вибору)	0-3 балів	4-7 балів	8-13 балів	14-15 балів
	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест	Залежить від кількості вірних відповідей на тест

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
69-74	D	задовільно	
60-68	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5.3. Формативне оцінювання

№	Елементи формативного оцінювання	Дата
1	Усне опитування після вивчення кожної теми	Після завершення вивчення теми
2	Усні відповіді на окремі питання під час проведення лекцій та практичних робіт	Протягом всього семестру
3	Аналіз текстів за темами курсу опрацьованих студентом самостійно	Протягом всього семестру
4	Захист практичних робіт	Після здачі роботи
5	Проходження тестування з модульного контролю зі зворотнім зв'язком з викладачем	Відповідно до графіка навчального процесу

6. НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ (ЛІТЕРАТУРА)

6.1. Основні джерела

1. Алексюк А. М. Педагогіка вищої освіти України. Історія. Теорія. Київ : Либідь, 2022. 558 с.
2. Волкова Н. П. Педагогіка і психологія вищої школи. Київ : Академвидав, 2020. 345 с.
3. Зязюн І.А., Крамущенко Л. В. Педагогічна майстерність. Київ : Вища школа, 2017. 349 с.
4. Корольчук М. С. Психологія : схеми, опорні конспекти, методики. Київ : Ельга, Ніка-Центр, 2020. 432 с.
5. Курлянд З. Н. Педагогіка. Харків : Бурун Книга, 2021. 410 с.
6. Лозова В. І. Лекції з педагогіки вищої школи: навчальний посібник. Харків: «ОВС», 2021. 496 с.
7. Марушкевич А. А. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : Обрії, 2020. 220 с.
8. Онопрієнко В. П. Навчальний посібник з дисципліни «Педагогіка та психологія вищої школи» (лекції, семінарські заняття та самостійна робота) для студентів денної та заочної форми навчання ОС «Магістр» за спеціальністю 201«Агрономія», 101 «Екологія», 202 «Захист і карантин рослин», 205 «Лісове господарство», 206 «Садово-паркове господарство», 242 «Туризм та рекреація», 162 «Біотехнологія та біоінженерія». СНАУ, Суми, 2024 р. 170 с.
9. Фіцула М. М. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник. Київ : «Академвидав», 2020. 352 с.
10. Якубовська С. С. Психологія і педагогіка: навч. посібник. Рівне: НУВГП, 2020. 324 с.

6.2. Додаткові джерела

- Авдєєва І. М. Інноваційні комунікативні технології в роботі куратора академгрупи. Київ: Знання, 2019. 304 с.
- Бедь В. В. Юридична психологія. Київ : Новий Світ, 2020. 256 с.
- Максименко С. Д. Загальна психологія: навчальний посібник. Київ : «Центр навчальної літератури», 2021. 272 с.
- Савчин М. В. Педагогічна психологія: навч. посіб. Київ : Академвидав, 2021. 424 с.
- Хоружа Л. Л. Етична компетентність майбутнього вчителя початкових класів: теорія і практика. Київ : Академвидав, 2019. 320 с.

**РЕЦЕНЗІЯ НА РОБОЧУ ПРОГРАМУ (СИЛАБУС)
ПСИХОЛОГІЯ І ПЕДАГОГІКА ВИЩОЇ ШКОЛИ**

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента гарантом або членом проєктної групи	Так	Ні	Коментар
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають передбаченим ПРН (для обов'язкових ОК)	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		

Член проєктної групи ОП Туризм:

Коваленко О. В.
(ПІП)

(Підпис)

Параметр, за яким оцінюється робоча програма (силабус) освітнього компонента викладачем відповідної кафедри	Так	Ні	Коментар
Загальна інформація про освітній компонент є достатньою	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) відповідають НРК	✓		
Результати навчання за освітнім компонентом (ДРН) дають можливість виміряти та оцінити рівень їх досягнення	✓		
Результати навчання (ДРН) стосуються компетентностей студентів, а не змісту дисципліни (містять знання, уміння, навички, а не теми навчальної	✓		
Зміст ОК сформовано відповідно до структурно-логічної схеми	✓		
Навчальна активність (методи викладання та навчання) дає змогу студентам досягти очікуваних результатів навчання (ДРН)	✓		
Освітній компонент передбачає навчання через дослідження, що є доцільним та достатнім для відповідного рівня вищої освіти	✓		
Стратегія оцінювання в межах освітнього компонента відповідає політиці Університету/факультету	✓		
Передбачені методи оцінювання дозволяють оцінити ступінь досягнення результатів навчання за освітнім компонентом	✓		
Навантаження студентів є адекватним обсягу освітнього компонента	✓		
Рекомендовані навчальні ресурси є достатніми для досягнення результатів навчання (ДРН)	✓		
Література є актуальною	✓		
Перелік навчальних ресурсів містить необхідні для досягнення ДРН програмні продукти	✓		

Рецензент (викладач кафедри туризму)

Дяченко Л. А.
(ПІП)

(Підпис)